

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre . . . . . 2 frt.
 Fél évre . . . . . 1 „
 Községeknek 62 kr. évi postadíj előleges beklüldése után ingyen.
 Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piac,
 Vilmos sörészarnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESEITŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasáhos petit sorért 5 kr; többszörinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon kedvező engedmények tétetnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyiltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előzetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdy K. Lajos és László Albert könyvkereskedésében, Budapest: Goldberger A. V., Blochner J., Eckstein Bernát és Haasenstejn és Vogler, Bécsben, Prágában Harsenstein és Vogler, A. Opatkik, Schalek H. és Párisban, Hamburgban és Majnai-Frankfurtban: G. L. Deube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A tettek útján.

Debreczen, 1895. jan. 26.

Valóban a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk iparos-körünknek, hogy ez idő szerinti teljesen a tettek útjára lépett s a jelek szerint azon haladni szándékszik.

Évek óta kísérjük állandó figyelemmel a nagyon üdvös körünk működését és csekély erőnkkel telhetőleg szóval, tollal s talán tettel is igyekeztünk azt gyámolítani s felhívni harákos alkotáskora.

Az iparos-körnek nagyon sokat kellett küzdeni, a míg kibontakozott a kezdet nehézségeiből; — a közöny örvényei ellen is erősen kellett küzdenie s legnagyobb baj volt a sokféle szakosztályok egyre-másra való újabb alakban való alakítása s egy-egy tánczvilágom, vagy barátságos estély rendezésében nyilvánult különösebben életképessége.

Ujabbban, mint említettük, a hasznos munkálkodás számos jelenségével találkozunk s így mind inkább erősebbé válik azon általános meggyőződés, hogy az iparos-kör igen kedvező befolyással lehet a helybeli ipar és iparososztály érdekeinek felvirágoztatásában.

Nagyra bicsuljuk különösen az ipari oktatás érdekében kifejtett legutóbbi erős mozgolódását és arra a legjobb sikert kívánjuk.

Hiszen Debreczen erősen iparos város és hogy ipara nem örvend oly virágzásnak, mint más vidéki városé, annak egyéb oka nincs, mint hogy maguk a leginkább érdekeltel viseltettek a maguk ügye iránt sajnálárasan rideg közönyvel.

Az iparos-kör most ismét alakulás előtt van. Közéletben lesz a következő három évre való szervezkedés s óhajtjuk, hogy ez a legzereucsebbesben történjék meg mert soha oly nagy jelentőségű évek nem jöttek még a magyar iparra, mint a minők most jönnek.

Már a folyó év is nagyon nevezetes; hisz megelőzője az ezredéves ünnepeknek s főképp az 1896-diki nagy kiállításnak, melyben a magyar iparnak jutott a rendkívül szép és nagy feladatok oroszlán része. A debreczeni iparos körön áll tekintélyes részben, ha azon

a debreczeni ipar e város jelentőségéhez méltóan veend részt.

Miképp alakul meg a kör, kik lesznek vezetői, azt mi nem tesszük kérdéssé.

Hala a gondviselésnek, a kör igen sok ügybuzgó, derék férfut számíthat vezéregyéniségei közzé; ott van Serly Ede, továbbá Rössler Richard, Szepes Gus táv, Dr. Király Ferencz, Jóna Dániel, Stern Győző, Vadon Sándor, Grünvald József, Tóth Kálmán, hogy a többi hű és buzgó egyéniség nevét ne említsük, ők maguk képesek lesznek arra, hogy áldozatkészségükkel sok üdvöset tegyenek. Mert áldozni kell nekik: időt, fáradságot és buzgalmat az ügyszeretet mellett.

De a szép cél megérdemli az áldozatot.

De ha ezek az urak mindezt áldozzák a közügyért, tegye meg minden iparos és minden más egyén hazafias kötelességét és támogassa a maga erejéhez mérten azok üdvös fáradozását.

Egyesülésben van az erő!

A kör zászlójára ez van felírva s bizony jó lenne, ideje volna, ha meg is tennék egyhangulag mindannyian a jelzót és a zászló alá állva egy-egy porszemnyivel segítők a vezérek nagy munkáját.

Ugy hisszük, hogy a most jövő nagy idők szellemé nem is fog hagyni senkit sem érintetlenül és dicsőség lesz arra, a ki dolgozik, szegyeu arra, ki lombán vesztegel.

Szj.

A székes fővárosból.

A „Debreczen-Nagyváradai Értesítő” eredeti levele.

Budapest, jan. 26.

Szánom-bánom az én nagy hőnömöt. Szinte látom, mily haragosan gondol réam a jöszivű lapuladajonos bácsi:

— Ejnye még csak egy cikket se küld az ő lapjának, melynek egykor ő is „magna pars fuit” (?)

Mert kérem, a debreczeni diák, míg végre valahára elhelyezkedik, megtanulja, hogyan lehet az egyetemre járni, míg teljesik a sok beiratkozási, aláíratási procedurán, ugyan megészülhet.

Mert a szerb-utca csak az év elején nagyon élénk. Akkor siet mindenki beírni magát, de bizony

azon sok izzadsággal, melyet ilyenkor kiáll, eleget megszenved a tudományért.

„Azután „kit erre, kit arra kergetnek a szék”. Egyik tudományt ütlet más kevéssé okos urfiak fejébe, másik ellenben versek és prózák írásával tör a magasba, harmadik az új sommás törvény tenger ideztü §§-ain törí a fejét, hogyan lehetne azt alkalmazni, szóval mindenki csinál valamit, csak egyféle dolgra akad kevés vállalkozó, hogy szorgalmasan látogassa az egyetemeket.

A kik pedig elmennek az egyetemre, ugyan nagy dolgokra virradnak. Mikor órára megjelennek, egyszer csak bejön a professor ur, tart egy megható bucsubeszédet, kijelentve, hogy megy miniszternek.

Talán el is találták már ez alatt, hogy az ujdonsült miniszterium vallás- és közoktatás-ügyi miniszteréről Wlascics Gyuláról van szó, ki a büntetőjogot adta elő A nagy jogász, kinek szép és okos előadásait sokan hallgatták, meg a logica ugyan ugy hozná magával, hogy — igazságügy-miniszternek, de nem, Bánffy báró megtette vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

No, de majd megmutatja a jövő, mit fog ott tenni ő és az egész miniszterium.

Válságos napok jártak mostanában a mame-lukokra. Hogy is ne, keserves dolog az, nem tudni kinek hódoljanak. Egyszer Szell, egyszer Klueu, majd a mosolygós képű Bánffy voltak előtérben. S a politikusoknak volt miről beszélni napokon, heteken át. A bírlopok éhes hasájai nyalászára hozták a sok kombinációt, emlegetik, ugy hallik, körülbelül, az hallatszik és egyéb diplomatikusszavakkal téve nagy kegyesen meg ezt és azt az urat, diplomatát, előkelő versenyre hivatott és így miniszter-candidátusnak.

Hanem anyi bizonyos, hogy a most már megalakult Bánffyékra nem valami kedvező szél fúj.

De végre mégis ott ülnek már a barsony-székeken. Hogy meddig? Isten tudja.

Wekerle pedig a maga Erzsébet-köruti lakásán, a hova „Max Tauszky” óriási társzekereiben már elszállította a czók-mókjait, nagy gyönyörűséggel pihen bizonynyal a megszerzett babérokra s gondolja, vajlon meddig áll az új miniszterium?

Báró Eötvös Loránd újra az ő lombikjai mellett gazdagítja a tudományt, a nagy Dezso pedig a házat fogja mint elnök megrendszabályozni. Örültünk, mikor híre járt az ő egyetemi tanárságának, lett is volna tömérdek hallgatója.

Csak hogy a szerencsés kezű igazgatót nem sokat bántódiok a válságon. Lesz fuzió, nem lesz fuzió — az mindegy. „Madame sans Gène” tetszik kormánypartí, független, nemzeti érdeműnek egyaránt s mikor tapsról van szó, osztatlanul felhang-

zik Blaha Lujza, a „Szókimondó asszonyság” kitünő játéknak tisztelőtéré. Vagy a „Papa felesége”. Az is kaszadszarab. Zsuffó! há! stb.

Hanem rosszabb sors jár a nemzetire. Bartók „Örvény”-e 4 előadás után örökre elmerül a feledés hullámaiban s nem tartja fenn sem a liberálisok piszogsége, sem a clericalis garda, mert utóvígre minden este nem oszthatnak szabad-jegyeket.

Az opera . . . olvástak nemde Nikisch ur rendeleteit. A kitünő énekesnőket, a rossz rendeleteket kibocsátja. Az irodalmi világot Singerék összpontosítják az „Uj Idők” körül, s Andrassy-uti üzletük egyik kirakatában egész sokasága szólítja az elhaladókát előzetésre.

Ignotus veszekedik Benedek Elekkel, szegény, sajtóperit is kap nyakába a „Hét”-be irt „A király mulat” című cikkikért. Az ügyesség sokat olvassa mostanában a lapokat. Jutassy, Zarándy egymásután kappják meg az elítélő verdiket.

Pest maga pedig mulat. Alarczos bál, a mentők jogászok részéről. Carneval fényes bevonulásokat rendez, a Somossy mulatójában Ivette Gilbert pikáns nótáin lelkesedtek ifjak és élemedett korú öregek. A Foies Capries és az Etablissement Imperial nem engednek a versenyében.

Feld papa pedig kiírva, hogy szabadjegyet nem ad, a legkisebb ifjaktól szedi gyermekruhájában a csengő koronát, boldogan nézve színműről és színjátékról nagy reményű fia, Feld Mátyás műveit.

Persze, igazi vigjátékot most az ország házában lehet látni. Különösen érdekes volt a premier. A kiállítás is halad előre. A városigetben már emelkednek az épületek, irnak rendeznek, szóval mindenki el van e körül foglalva.

De talán hamarjában eleget is szólhat. Közlebb újra meglátogatom kedves lapomat, melyet Mózeskó diák kávéházában böngésznek nagy gyönyörűséggel végig, Oláh segédszerkesztő barátom kritikáit olvassa.

Tiszteletem küldöm ismerőseimnek, az ön kedves olvasóinak s különösen az olvasónőknek.

Váradai Ödön.

S z i n h á z.

(N.) „Faust”. Szombaton került bemutatásra Goudet regényes operája „Faust”. Az igazgató ezuttal nem csak a kövönység és sajtó óhajának tett eleget, de egyszersmind beigazolta, hogy jelenlegi társulatával egy ilyen nagy szabású operát is elő tud adni, még pedig olyan előadásban, a melyik mindig és mindenkor dicséretre vár a vidéki magyar színészetnek. Ruza s n s k y Ilona (Margareta) ének dolsában az ország első színpadján is megállja a helyét. Eltekintve attól, hogy néhol nem volt biztos partihíján és különösen az utolsó felvonásban kissé ingadozott. Kozma I. (Faust) nem volt jól

tésétől. Soha senkit sem szerettem úgy, mint ezt a drága, gyönyörű főhadnagyot, s mikor azt hallottam, hogy sokat veszt, mindig úgy éreztem, mintha a szívembe szurtak volna; de aztán arra gondoltam, hogy nem is lehet az ember mindenben szerencsés s ez megvigasztalt.

II.

Ugy tetszett nekem, hogy az utóbbi időben mintha nem nézte volna olyan nyugodtan a leveleket, s míg a réz-illatokat félredobálta, firkászva tekintett a kezemre; mást várt: kitalálta, hogy őt peccástét várt. Ez így ment két hetem keresztül és ekkor rám is elragadt a véres várakozás. Szorongva léptem a postára s kedvet éreztem leltüni a postást, ha még sem ad pénzes-levelet. De aztán meggondoltam a dolgot és egész haragom az öreg nagyságos ur ellen fordult, olyan dühös voltam rá, mintha nem is ő juttatott volna kenyerhez . . . hát, miért is tette! Ebből a kenyérből született az a tekintet. . . no ugy-e, most ti is látjátok, a mint ráim mered! Ott van ni!

Arra biztattok, hogy csak folytassam, jól van, folytatom, hiszen mindeure emlékszem . . . csak az örültek nem emlékeznek. . . Levél ismét volt egy egész halom, mindenféle halvány színű és réz illatu, mind afféle asszony irás; nem is levelhordó, a ki tüstént meg nem ismeri, hogy fiatal, vagy öreg asszonytól van-e a levél. . . Főhadnagyoknak nem irnak vén asszonyok. Nehéz szívvel közölegtem a főhadnagy szék lakása felé. Az ablakban állt és a mint elhaladtam előtte, olyan várakozás-, reményteljes pillantást vetett rám, hogy a vérem megfagyott tőle és hajlandóságot éreztem az elfutásra; de aztán csak beléptem. Visszaforodt az ablaktól s míg néhány lépést tett felém, tekintete valóságos rimánkösdést fejezett ki. aztán a bizalom és jószág ragyogott szép szemében — éppen így ragyog a mi

T Á R C Z A.

Az a nóta . . .

Az a nóta, az a nóta,
 Mintha most is egyre szólna
 Szilaj módon, szaporán . . .
 Az a cigány csak azt buzta,
 A szivem meg rádobogta,
 Hogy szeretlek — szöke lány!

Boldog voltam, forrt a kedvem,
 Életemből elfeledtem
 Azt a sok bajt, mind, a hány!
 A mire oly régen vártam:
 Teljesülve volt a vágyam:
 Veled voltam — szöke lány!

S míg a tanczot ropva jártuk,
 Hol csapongott az ábrándunk?
 — Nem tudom én igazán!
 Csak azt tudom, azt érezem,
 Hogy te lettél mindenségem,
 Édes angyal, — szöke lány!

És azóta az a nóta
 Mintha most is egyre szólna
 Szilaj módon, szaporán! . . .
 . . . Hej de néha, mintha, mintha,
 Az a hang is belesapna:
 Szeretsz-e te — szöke lány!

Kiss Pál.

A mi megzavarta.

— Elbeszélés. —

Írta: Gyarmathy Zsigáné.

I.

Azt kérdeitek, hogy miért hagytam oda a jövődelmező állásomat: hogy miért nem hordtam továbbra is a leveleket.

Ha nem lennének szemek, rám meredő tekintetek, akkor talán . . . de így nem lehet. . . Nos miért néztek úgy össze? Azt hiszitek, nem látom és nem tudom, hogy mit tesz az: „Szegény Jancsi megörült!” ezt mondja a ti szemetek . . . oh én már tudok a szemektől olvasni, s a míg azt tudom és az emlékezetem éps, addig nem vagyok örült, akármit is néztek össze. Az én faluban, tudjátok ott a kékes ormu Vlegyása alatt, volt egy örült . . . minden faluban van egy örült, de az nem tudott emlékezni semmire.

En pedig — hallgassatok csak — mily jól emlékszem mindenre. Emlékszem arra is, hogy eleinte mennyire érdekelték a rám irányuló tekintetek és szerettem volna minden házbá vidámságot vinni. De ez csak ritkán történt és nem tudom, más levelhordó vidámabb leveleket hord-e szét?

A legtöbb egyénél közönyösen vettem a dolgot: nem az én bajom, nem az én örömöm! De akadtak olyanok is, a kik úgy tekintettek rám, hogy nagyon szerettem volna nekik jó leveleket vinni. . . jó, hogy ezuttal nem látom már ezeket a várakozásteljes, aztán elszomorodó szemeket. . . hanem egyet mégis látok, akár mire tekintek, előbb azt látom, s csak azután egyebet. . .

Ismertétek Erdősfalvy Libort? En ismertem már kis fia korában, hiszen egy faluban születettünk és az édes apja éppen akkor adta katonai-intézetbe a kis urút, mikor engem ide, ebbe a városkába

segélt levelhordónak; mert ez a jó szivű ur minden embert elégsélt valahova Jó szive volt és meg is! . . . De sorára veszem a dolgokat, mert nem vagyok én megzavarodva, akármit is hiszitek ti.

A kis urból olyan dőlczeg, szép ifju lett, mint a milyen az én faluban minden legény, de még annál is szebb. Mikor ide ebbe a városkába tettek, éppen akkor lett főhadnagy és a két csillagánál csak a két szeme ragyogott fényesebben. . . Oh Istenem, azok a szemek!

A termete pedig olyan volt, mint az a sudár jegenye, no tudjátok, ott a faluban a a vacsárműhely előtt. Hát tehettek-e én arról, hogy minden a mi szép és jó volt ezen az áldott főhadnagyon, az mind ahhoz hasonlítot, a mi oda haza van? Még a kanapéján terjeszkedő nagy medve is mintha csak a Vlegyása alatti barlangban született volna. . . aztán a levelek — az a teménytelen sok levél a mit kapott — mind olyan illatu volt, mint a mi mezőink kasszálás után.

Mindegy bökész volt hozzám és piros ajkai mosolyogva kérdezték: — „Nos, Jancsi, hát van még”, aztán nem igen vette számba azokat a virágillatu leveleket, ugy a vállán keresztül dobálta egy kis fényes asztalra. A pénzes leveleket sem vette möbön, mint más fiatal katoná, hanem azért azokat még sem dobta a vállán keresztül a fényes asztalára: begyűrte a fesszes nadrágja zsebébe.

Gyakran megessett, hogy pezsgővel kínál, de ti nem ismeritek a pezsgőt. . . ránézve olyan az, mint a mi papunk kasszálóján a forrás dőlben, mikor a nap beletűz és a gyöngyöző habokat szinaranyra fényesíti. Az édesseggel pedig csak az anyukát tejtől szaralhatom. Fialtal tiszttal urakkal kártáztott akkor, midőn a tűzes habból nekem is juttatott. Be gyönyörű volt ilyenkor, jök-dv csillámlott a szemében és szép arca majd kicsattant az ifju vér lükte-

diszponálva, de azért egyes helyeken nagyon szépen énekeltek. Tiszai (Meisitz) ismét egy kabinet alakítást mutatott. Kis terjedelmű basszusával szépen tud bűnni és szabatosan énekel. Kár, hogy oly ritkán látjuk színpadunkon. A többi szereplők közül: Ferenczi hatalmas, szép csengésű baritonjával és Gyalasi csinos énekelve ragadták tapsra a közönséget. Az előadás általában véve igen jó volt, a mely egyrészt Znojemszki karnagy érdeme. A férfi kar kitűnő volt. — Vasárnap Abonyi Lajos népszínműve a „Betyárkendője” került előadásra. Pethes Imre (Gyuri Bandi) alakításán igen sok helyen művészi erőt fejtett ki s különösen a korcsmai jelenetben ért el nagy hatást. Hasonló jót mondhatunk Margó Zelmáról, a kinek hangja kis terjedelmű ugyan, de játéka kifogástalan. — Hétfőn este 6 órakor meg a „Két árva” volt a színpadokon hirdette előadásra, azonban Cserni Berta hírtelen közbejött betegsége folytán a „Nebántsvirág” került színpadra. A szereplők nem voltak észlelhetők, hogy a darabot hírtelen vették elő s különösen Margó Zelmáé sikeres és kedves játéka sokat tapsolt a kevés számú közönség. — Kedden „Faust”-ot ismételték meg szép számú közönség előtt. — Szerdán „Odette” került színpadra. Az előadás kétségessé volt s csak a rajda önfeledő zenei kíséretétől ment meg, hogy végig élvezhette a közönség Sardou remek művét, a mely Pékny Kálmán utóérhetetlen rendezése alatt kitűnő előadásban került először színpadra. A művésznök nagyfokú láza volt, de azért oly drámai erővel játszotta meg szerepét, különösen a negyedik felvonás nagy jelenetében, hogy a közönség nyit színen is többször hívta a lámpát elé. Az előadás Pékny Kálmán, Tapolczait és Pethes Imre kiváló sokkal gyengébb volt az előzőnél. — Csütörtökön „Klári” operettje került színpadra. — Pénteken népeledőadásul a „Pelekes németúr” került előadásra. Az előadás elég jól ment, Páspók Imre diszkrét humorával sokat mulattatta a közönséget a czím szerepében. Pékny csinos parasztlány volt és nagyon ügyesen táncolt a korcsmai jelenetben. — Szombaton a „Madaras” Zeller K. kedves zenéjű operettje, Vasárnap a „Falurossza” Tóth Ede népszínműve kerül előadásra.

Színházi műsor. Jan. 27—Febr. 3-ig. Vasárnap „Falurossza” népsz. 3 felv. — Hétfőn „Dalártnépeledő” vigj. 3 felv. — Keddén „Libapásztor” vigj. 3 felv. — Szerdán „Küzelem a létér” színmű 5 felv. — Csütörtökön ugyanaz. — Pénteken „Hamupipóka” látv. rege 6 képben — Szombaton „Pálinka” népd. 7 képben. — Vasárnap ugyanaz.

Irodalom és művészet.

Magyar-román havi folyóirat Moldován Gergely szerkesztésében és kiadásában immár ötödik évfolyamába lép. E négy év alatt nem egyszer nyilvánult azon óhaj, hogy az Ungaria ismertesse a román viszonyokat, irodalmat, kultúrát, — magyar nyelven! Mert a magyar és román eddig hidegen és idegenül állottak szemben egymással, egymásban a hibát, gyengeséget, tövést keresték s nem a barátság és őszinte szeretet fűzte össze őket az Ungaria vállalkozik a szép feladatra. Megismertetni kívánja a magyarral a románoknál a szép, jó és nemes tulajdonságait, viszont a románokkal a magyaroknál a szép, jó és nemes tulajdonságait. Tehát a jelesebb román íróműveit, a népszerűbb termékeit, szakácsait magyar nyelven hozza, míg a magyar szellem termékeit román nyelven fogja ismertetni. Szerkesztő lapja működése körülbelül számú minden, mi a kölcsönös egyetértést zavarná. Az Ungaria három nagy íven havonként jelenik meg. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt az előfizetési árak e címre küldendő: Moldován Gergely, az Ungaria szerkesztője és kiadó tulajdonosa, Kolozsvár. (Különosztó-utca 13. sz. a.)

Helyi termékek. Sűcs Jenő helybeli fiatal és szép tehetségű elbeszélő, kinek első kötetét egy a saját, mint a közönség kollektíván fogadta, most a fővárosi lapokban két év alatt megjelent novellái legjavát összeválogatva „Beteg emberek” cím alatt újra egy kötetet rendez saját alá. — „Beteg emberek” írók kötetében, írja a szerző, a kik maguk szerzik a betegségeiket s ha van bennük egy csepp józan-

ság, akkor meggyógyulnak, de ha nem tudnak az ár elől kitérni, akkor belehalnak. Ilyenek gondolom az egész emberiséget, ezt a feltevést akarom gondolatomban körvonalozni. Kötetem díszes kiállításban, finom merített papíron, 9—10 íves terjedelemben márczius hó közepére fog megjelenni. Előfizetési ára 1 frt. Szíves gyűjtőknek 7 előzetes után tiszteletpénddel jár. A gyűjtő-ívek az előfizetési pénzekkel együtt a „Debreczeni Hírlap” szerkesztőségébe küldendők és pedig legkésőbb márczius 1-ig, hogy a nyomtatandó példányok száma fölül tájékozhatassam magamat. Kötetemet még egyszer a n. é. művelti közönség becses partfogásába ajánlván, maradtam tiszteltet Debreczen, 1895. évi január hónapban. Sűcs Jenő.

HÍREK.

A farsang. A bálkozás ugyancsak erősen folyik. A nevezetesebb bálók a következő napokon lesznek:

Febr. 2. A Kőműves-egylet táncvígvalma a Margit-fürdőben.

Febr. 3. Fodrász segédök bálja a Margit-fürdőben.

Febr. 9. Kereskedők bálja a Bikában.

Istenitisztelek. Jan. 27-én vasárnap az ev. ref. templomban a következő lélekfészek tartanak istenitiszteleket; a nagytemplomban: Szilágyi Imre segédlelkész, a kistemplomban: Mindszenti Imre segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban: Dicsőfő József lelkész, az iszapfolyó templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. — Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Materny Lajos tart istenitiszteleket.

A nagy hangverseny. A hármass jótékony célú hangverseny előkészületeiről közöljük, hogy elhatározták, melyik 1 felvonásos vígjátékot veszik elősközlebb fog megtörténni a szereposztás. A hangverseny-estét a „Csikós” című népszínműből egy jelenés fogja bezárni, mikor az urfi és a lány leányai mulatnak. A hangversenyt és műkedvelő előadást rendező nagy bizottság tagjai: Hölgyek: Bernáth Flóra elnök, Zivuska Ferenczné, V. Szabó Jánosné, Berger Henriké, Kaszanyitzky Endréné, Varga Ferenczné, Kiss Áronné, Somogyi Pálné, dr. Nagy Zsigmondné. Férfiak: Márk Endre elnök, Körner Adolf, Vecsei Imre, Zádor Lajos, Márton Imre, dr. Sárvári Gyula, Kócsi Lajos, Steinacker Sándor, dr. Forrai Andor, Kócsai Sándor, Krasznai Ferencz, Péter Gábor, Bárdos Géza, Tikos József, Gáspár Imre, Dr. Körössi Kálmán, Cziffer Nándor, Csath Sándor, Dr. Baczonyi Lajos, Eötvös K. Lajos, Kósa Barna, Jánosy Zoltán, Than Gyula, Sáfrány Lajos, Donogán István, Szombathy János és Ballay Béla. A mi értesülésünk szerint a rendezőség eddig megnyerte a hangverseny műsorában való részvételre Degenfeld Anna és Mária grófnőket, Abraham Irma, Mérey Otília és Niegli Emma kisasszonyokat; az utóbbi gyönyörű hegedű játékával katonazenekar kísérete mellett fog közreműködni.

Városi közgyűlés lesz jan. 31-én. A közgyűlésnek számos nagyobb fontosságú tárgya lesz, ezek közül felelünk a következőket: A m. a. v. Debreczen állomásának kibővítéséhez szükséges terület átadása, mely felett a törvény értelmében névszerint fog szavazni a törvényhatósági bizottság. A szőlőtelepítő és bortermelet szövetkezet kérvénye 20 drb üzletre nézve a város által való átvételére. A tanács 10 drb, összesen 5000 frt értékű üzletre jégvesztést javasolja, hogy a hatóság részéről is előmozdították ezen fontos mezőgazdasági vállalkozás létesítését. A házszámmozás és nemelyi utcáknak új neveket ellátása tárgyában az az előterjesztés teszi a tanács, hogy a májusi rendezet közgyűlésre készítse elő ezt az ügyet. Továbbá elfogadásra ajánlja az 1890. l. t. c. rendelkezése alapján készült szabályrendeletit javaslatot az állami egyenes adót nem fizető adókötelesek összeírásáról és ezek utadói kötelezettségének le róvására. E szabályrendelet lényege azonban kulminál, hogy az állami egyenes adót nem fizetők is, (napszámok) tartoznak megváltani utadói kötelezettségüket; de azok, a kik szept. 1-ig le nem fizetik azt, természetben való leszoigálásra kötelezettek. A debreczeni gazdasági egylet 2000 frt évi segély iránti kérelme is napirendre kerül. A tanács, különösen arra való tekintettel, hogy az egyesület anyagi erejét nagyon igénybe veheti a milleniumi kiállításra való részvétel, 500 frt egyszer s mindenkorra való segély megszavazását indítványozza, minden inuen vonható következtetés nélkül. Zsigmondy Bélának az árteki kut sikertelen fúrásából kifolyólag a város által ő ellene és viszont ő általa a város ellen formált követelésére vonatkozó barátságos kiegyenlítésre törekvő ajánlata szintén tárgya lesz a közgyűlésnek. Ugy a városi körnek indítványát Kisujtacea elejének rendezése ügyét is tárgyalás alá veszi.

Az a nota. Mindenki emlékezik arra a sajnálatos epizódra, mely Kossuth Ferencz debreczeni látogatása alkalmából, a tiszteletere rendezett banketten történt, s mely városunknak méltatlan meghurcoltatására adott alkalmat. Széltében beszélték akkor, hogy a cigányok meghagyás folytán kezdtek el a tus után azt az ominózus nótát, de hogy kinek a meghagyására, azt nem sikerült kipuhatolni, mert Rác Károly, a primás, a nota elkezdésekor állítólag nem állt a banda élén, az azt vezető másod primás pedig nem ismerte a nótát megrendelő urt embert. Szóval a dologban Rác Károly maradt benne, a kit tegnap helyezett vád alá a b.-pesti kir. törvényszék, mint a királyi sértőtő ívését illetőleg az egész ország területére nézve egyedüli illetékes bíróság.

Érdekes asztalos-bál lesz febr. 2-án. A „Bika” disztermében. Az asztalosok 50 tagból álló neves bizottsága a régi jó időkre emlékeztető táncvígvalmat fog rendezni, mely alkalmával a czéh-rendből fog mutatni 3 képet. I-ső: „A segéd munkabá lépése.” II-ik: „A munkásokban.” III-ik: „A bucsu.” Egyéb tekintetben a bál-bizottság egyik sikerült táncvígalmát képeze e mulatság

A magánlevéltár. A „Századok” — a magyar történelmi társulat közlönye — ez évi I. füzetének tárczája „Debreczen városa levéltára”-val foglalkozik. A közlemény Szilágyi Sándor jeles veteránfőosztályos, a társulat titkára írta, irására pedig a „Debreczeni Hírlap” múlt évi 294. száma adott okot, mely „Magánlevéltárunk” cím alatt a levéltár megnyitására szükségét sürgeti. „Századok” közli a cikket egy részét s végül Sz. S. hozzászólása a következőket: „A hazai titkár irásának keréjű Debreczen, nem csak arra, hogy nyissa meg levéltárát, hanem határozza is el a milleniumi alkalmából levéltári kincseinek publikálását. Fényes nevével dicső múltjának felderítésével még díszesebbé fogja tenni.”

Új pénzintézet. Lapunk egyik előző számában említett tettünk arról, hogy városunkban többen egy új pénzintézet megalakítása érdekében megalapítottak. Mint értesülünk a kezdeményezők az alapítás munkájában annyira előrehaladtak már, hogy az alapítóknak számtal 300 ezer frt nagy része gyűjtzve és a visszeszámolás egyik előkelő fővárosi pénzintézetnél 3 millió frt erejéig biztosítva van. A kezdeményezők az intézet élére vezérigazgatóul Rákos Gyula kir. tanácsos alispánt szándékoznak megnevezni, a ki hajlandóan mutatkozott az állás elfoglalására.

Esküvő. Weisz Sámuel és Neje nyír-bátori lakosok kedves, szép leányát Rózát 1895. jan. 29-én délután 4 órakor vezeti oltárhoz a nyír-bátori imaházban M.-Szalkáról Schwarzcz Lipót és neje fia, József Gratulálunk.

Köszönetnyilvánítás. Azon rokonaik, barátaink, jó ismerősöknek s általában mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm néh. Simonffy Istvánné sz. Farkas Irén asszony végteszeget-telén megjelentek, s mely fájdalomunkban részvételükkel osztottak — bálás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1895. Jan. 22-én. Simonffy István ügyvéd, az egész Farkas család nevében.

A színház műszaki személyzete 1895. február hó 16-án Szombaton a „Korona” vendéglő termében a debreczeni árkvá járvára nagyjelmez felvonulásokkal és komikus magánjelenetekkel egybekötött játékonnyit zártkörű táncot és t. y. rendez. Belepti díj: személyjegy 1 frt, családjegy (3 személyre) 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Pontban jféli 12 órakor nagyjelmez felvonulások eredeti játéka zenekarral — előadja 60 személy Komikus magánjelenetek énekel és zenevel, előadja Nyilass J. Mátys ur. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Eljegyzés. Marsalkó Ödön nyiregyházi fiatal kereskedő e hó 27-én tartja eljegyzését Kovács Lajos ur kedves és szeretetreméltó leányával Szerenkával. Szívöböl kívánunk ezen frügyre szerencsét s áldást.

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál é. évi jan. 12-ől jan. 19-ig. Kis Mihály és neje Takács Juliánna veszik Horváth Salamon Oláh Mihályné vargakereti szőlőjét 400 frtért.

Daróczi János és neje Horvács Juliánna veszik özv. Daróczi Jánosné Kovács Sára és társa Nap-utca 3994. számú háza illetőségét 1000 forintért.

Bujdosó János és neje Gombos Juliánna veszik Nagy Miklós és társa hatvan utcai szőlőjét 800 frtért.

Csurka János veszi Somogyi Sándor és neje Kovács Mária ur földjét 70 frtért.

Boldog Zsuzsanna veszi Jánki Zsuzsanna Török Sándorné Köteles-utca 2796. számú házat 1550 frtért.

Szél József és neje Bíró Teréz veszik Ladányi Eszter és társa sestetakerti szőlőjét 300 frtért.

Bihari Mihály veszi Kis Sándor és társa halápi kaszálóját 2800 frtért.

Portörő Bálint és neje Kálmán Juliánna veszik özv. Vársári Józsefné Harangi Juliánna ondódi és új földét 1100 frtért.

Balogh Ferencz és neje Boldog Sára veszik Horváth Eszter özv. Kecskés Andrásné és társa új földét 306 frt 20 krért.

Foltvá József és neje Lámfalusi Juliánna veszik Fülöp János és neje Csanak Juliánna csapókereti szőlőjét 450 frtért.

Tóth József veszi Hegedűs István új földét 100 frtért.

Röszler Richard és neje Szabó Veronka veszik Lőrincák László és neje Szévey Zsuzsanna Kossuth-utca 46. számú házat és ondódi földét 13,600 frtért.

Csomás Andrásné Tamás Mária veszi Bérés Andrásné Balogh Mária ondódi földét 1000 forintért.

Orbán József és neje Terhes Róza veszik Kovássy Ferencz Árok-utca 844. számú házat 4100 frtért.

Özv. Zabos Péterné Buglyó Katalin veszi Lense Mihály és neje Makai Erzsébet ondódi földét 650 frtért.

Kozák György, Beszenszki József, özv. Szilágyi Istvánné, Barna Sára, Safrének Venczel és neje Alföldi Eszter, Harangi Bálint és neje Fülöp Eszter veszik özv. Geréby Fülöpné Gajgázó Róza homokkereti szőlője egy részét 130 frt, 110 frt, 140 frt, 170 frt, 147 frtért.

Kis Lajos és neje Sárándi Juliánna veszik Győrösi József és neje Fehér Mária temető-utcai 2758. sz. házat 1110 frtért.

Közgazdaság.

A lapunk hírdetési rovatában foglalt két hektár beltartalmu győrfullesztőt, melynek elnyelje az eddigi nagy kazánok által eszközölt fullesztők felett, igen sok tekintetben előnyösebb s jobb, gyors fullesztés, főzése, egyszerű kezelése által, mint igen hasznos és czélzerű gazdasági tárgyat bátrák vagyunk a t. cz. mezőgazdasági közönségnek ajánlani.

csakis a fullesztés által kivihető, szalás takarmánnyal a sejték a gőz által felrepednek, így a gyomor által jobban kihasználtnak. Burgonyánál, répánál, a cukor, a savak és a keményítő részek a gőzben főzésnél tökéletesebben feloldódnak, míg a vízben télt főzésnél az alkotó részek kilugóznak, nagyobb részben kárbanmennek, amannál a takarmány izletesebb és táplálhatóbb tétetik. Ezek a gyors fullesztő előnyei más eddig használtak felett. Olcsósága miatt minden kisebb gazda által beszerezhető. Nem kell költséges gépész a kezeléshez, minden egyszerű bérés által kezelhető. Nagy tüzelő anyag, míg gőzt nyer, nem kell, mert itt gyorsan fejlődik a gőz, egy 2 hektár kazán a szalás takarmányt 30 p alatt megfulleszt 3 kiló fával, ugyanaz a kazán burgonyát 40 p alatt 4 kiló fával megfőzi. Tüzelő anyagul szalmát, csutkát és szenet is lehet használni és bárhol felállítható Ezen gépet Debreczenben szakemberek és gazdasági tanítvány tanárai kipróbálás alá vették s a próba kitűnően sikerült. Az eddig forgalomba bocsátottak pedig elismerést vívtak ki.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) A változó, részben enyhe időjárás és helen a forgalmat annyiban befolyásolta, hogy ott, hol a szükséglet nagyobb, a fedezésszel részben már gondoskodnak. Különösen áll az a herélfélekre nézve. Lóheréből meglehetősen mennyiségű vásároltattak, ugyancsak az ismertebb faj takarmányrúpa magvaknak is jó kelendősége van Ezen ezek nagyon különböző áron lesz ajánlván, minek nyitja az, hogy a tavalyi gyakori esőzések által a répagam 1/2-része csak 50—60% osiraképes és csak 1/2-része olyan, mint igazán jó magnak kell lenni t. i. 95 legkevesebb 85% osiraképes. A kiviteli forgalom ilyenkor, midőn a belföldi már kezdetét veszi, vajmi lassan mozog és egészen néhány kisebb tétel lóheremagra szorítkozik. Bükköny és balcaizn iránt némi érdek mutatkozik.

Jegyzék 100 kilónként Budapest: Luczererna 35—50 frt. Lóhere, bánáti 55—62 „ Lóhere, hiszvidéki 62—68 „ Lóhere, erdélyi 55—68 „ Tavasszi bükköny 6,80 — 7 „ Balcaizn 11—11 1/2 „ Muharmag 14—15 „ Heremagvak plombázása. A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1894/95. ilydenben f. évi január hó 9-ig az alább megnevezett magkereskedők és termelők számára a következő mennyiségű vetőmagvakat plombázta le:

Luczerna, Lóhere, Ösz. métermázsán.	1005	710	1715
Mauthner Ödön Budapest	1005	710	1715
Ullmann Károly „	82	155	247
Kramer Lipót „	129	83	212
Haldeck Ignéz „	107	84	191
Magy. mezőg. szöv. „	107	72	179
Gróf Teleki Arvéd Brassó „	—	178	178
Lederer testvérek T.-Kürt „	2	156	158
Deutch Gyula Budapest „	100	—	100
Szavosts Alfonz „	64	—	64
Frommer H. A. utóda „	46	—	46
Nöthling Vilmos „	17	19	36
Összesen:	1669	1457	3126

Kis lutri. 1895. jan. hó 23-án. Prágai 71 45 48 60 85 Lembergi 53 40 66 60 85 Szebeni 3 90 35 32 74

Debreczeni piac.

Gabona árak. 1895. január hó 22-kén.

	Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza mm.	6.20	6.15	6.10
Kétszeres „	5.80	5.70	5.60
Rozs „	5.—	4.80	4.60
Árpa „	6.—	5.80	5.60
Zab „	6.—	5.80	5.60
Tengeri „	6.60	6.40	6.20
Köcs „	6.60	—	—
Köleskása „	12.—	—	—
Burgonya „	2.—	—	—

(Egy zsák burgonya 2 frt — kr.)

Sertésvásár. Felhajtott 2500 db., eladatott 1700 db. Ársóvány sertés páronként egy évesig 12—18, másfél évesig 18—25, két évesig 25—35, öreg 35 45 frt. Kóversertés kilója 33—40 kr. Üzleti irány élénk.

Szarvasmarha és lóvásár. Ló felhajtott 380 db., eladatott 190 db. Marha felhajtott 750 db., eladatott 250 db.

Húsarak. Marhabús egy kiló 40, 44, 50, 52, (kóser) 60 kr. Borjubús 50—60 kr. Sertésbús 44—56 kr. Juh bús 24 kr. 28 — Szalonna métermázsán 44—41, háj 48—50 frt.

Túszifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7 frt. Felvágás 2 frt — kr., szállítás 1 frt 20 kr.

Napszállások. Férfi ellátással .60, ellátás nélkül .90, nő ellátással 35—, ellátás nélkül 50 kr. — kr. Gyermekek ellátással 25, ellátás nélkül 35 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. Zs.-né urnónek. Köszönettel vettük. De mi ezébből méltóztatott küldeni.

Sz. I.—n. Helyben. Köszönöm kedves ösöm a „Sándorka halálára” irt előadást. Közötem én már ennél rosszabb dolgozatot úgy magamtól, mint másoktól, de lásd, minek bütykölődnek a magunk igazán szent fájdalomban? Temejünk mi otthon minden nap, minden órában és minden perczben; hisz mindég akad, a mi rá emlékeztet. Egy sor írás, egy ábécze, a mankó, a sapka meg a többi apró-cseprő, de nekünk könnyet fakaszt minden általa használt tárgy. Bécseből az osztr. magyar bank főtitkára, Kupolass pusztáról a tanító barátom küldött levelet, a sok közül e kettőt emlíve föl, mint „zselőségeket. Közö-

